

Hr Kristen Michal Majandus- ja taristuminister

Teie 24.11.2015 nr 2-3/15-00603/001 Meie *digiallkirja kuupäev* nr 2.1-2/2411-2

Arvamuse andmine Vabariigi Valitsuse määruse eelnõule

Täname, et esitasite arvamuse andmiseks Vabariigi Valitsuse määruse "Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused" eelnõu. Tuleb igati tunnustada tööd, mida majandus- ja kommunikatsiooniministeerium teeb ametiasutuste teabehaldussüsteemi kaasajastamiseks, tõhustamiseks ja ühtlustamiseks.

Samas on meil Teie esitatud eelnõule ka mõningaid märkusi. Nimelt oleks meie arvates vajalik täpsemalt sätestada, mis osas laieneb "Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused" (edaspidi Alused) põhiseaduslikele institutsioonidele ja kohalikele omavalitsustele. § 1 lg 2 kohaselt laienevad Alused valitsusasutustele, sama paragrahvi lõige 4 laiendab 4. peatükki aga kõigile avalikke ülesandeid täitvatele asutustele ja isikutele. Oleme arvamusel, et lähtudes põhiseaduslike institutsioonide erinevatest ülesannetest ja võimude lahususe põhimõttest tuleks tagada neile ka teabehaldussüsteemis enesekorraldamise õigus ja piirduda arhiiviseaduse § 6 lg 2 sätestatud lubatud ulatuses (dokumendihalduse alused) juhiste kehtestamisega.

Aluste § 17 lg 1 kohaselt annab peatükis sätestatu täpsustamiseks juhiseid koordineerija või muu pädev asutus. Sama lõike kohaselt aga teeb otsuse § 5 lg 4 nimetatud nõukogu, kui õigusakti (st nii määrus kui kõrgemalseisev seadus jmt) üksikküsimuses on vaja kokku leppida ühetaoline toimimisviis. Seega muudab säte avalikke ülesandeid täitvatele isikutele kohustuslikuks lisaks 4 peatüki sätetele ka § 5 lg 4 alusel tegutseva nõukogu otsused. Samas on selgusetu, kas need otsused kohalduvad mittevalitsusasutustele vaid sel juhul, kui asutus ise on sinna pöördunud või vaid sel juhul, kui otsus tehakse määruse 4. peatüki rakendamise kohta või on säte aluseks kõigi nimetatud nõukogu otsuste rakendamiseks ka mittevalitsusasutustes, kusjuures otsuse sisuks (või osaks sisust) võib olla ainult valitsusasutusele kohalduva osa ühetaoliseks kohaldamiseks. Seega paluks õigusselguse huvides täpsemat sõnastust – millisel juhul ja millises ulatuses viidatud nõukogu otsused kohalduvad § 1 lg 4 nimetatud asutustele.

Määruse seletuskiri ütleb, et teabehaldus on osa teenuste korraldamisest, see tähendab, et dokumendihaldus on teabehalduse alategevus. Samas korraldab määrus kohati dokumendihalduse üksikpunkte. Näiteks võime me tuua §-s 16 lg 4 sätestatud nõude, et paberdokumendi originaal tagastatakse selle esitajale või hävitatakse. Nii on Vabariigi Presidendil väga palju protokollilist kirjavahetust, mille tagastamine saajale näitab ebaviisakust või pole mõistlik ka institutsiooni ajalugu ja järjepidevust silmas pidades. Samuti ei saa lugeda põhjendatuks ja otstarbekaks tagastada Vabariigi Presidendile süüdimõistetute poolt saadetud

armuandmispalved. Tulenevalt vanglates hetkel kehtivale korrale ei ole kinnipeetavatel võimalik palvet elektrooniliselt kirjutada ja allkirjastada, mistõttu nende armuandmispalved on kirjutatud omakäeliselt paberil. Nende tagastamine tekitaks esitajates üksnes mõistmatust.

Juhime tähelepanu ka asjaolule, et Aluste 18 lg 9 sisaldab ilmselt viiteviga. Arvatavasti on mõeldud sama paragrahvi lõikes 8 nimetatud juhiseid. Samuti jääb selgusetuks, mida mõeldakse §-s 6 p 7 sätestatud töötaja teenistussuhte peatamise all. Nii ATS-s kui ka TLS-s taolist mõistet enam ei kasutata.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Alo Heinsalu Direktor

Mall Gramberg 631 6202 mall.gramberg@vpk.ee